Nro. 39

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyższego Rządu, Nayiaśnieyszego CESARZA, JMPERATORA Całey Rossyi.

Z GRODNA DNIA 13. LUTEGO Roku 1797. W PONIEDZIAŁEK

DONIESIENIE Vice-Gubernatora Litewskiego, Pułkownika i Kawalera FRISELA.

Gdy J.O. Xże Jmość REPNIN, Generał Feldmarszałek, Generał Gubernator Litewski, i wielu Orderów Kawaler, powodem Nayłaskawszych względów *s. p.* NAYIASNIEYSZEY MONARCHINI Wszech Rossyi, przeznaczaiącey swym litościwym wyrokiem, pod dniem 15. 8bra przeszłego 1796. Roku podpisanym, wypłacanie pensyów różnym osobom, z Funduszu dawniey Dóbr Stołowych Króla Polskiego opłacanych, przepisał mnie, ażebym od daty tego Nayłaskawszego wyroku; też Pensye z Dochodów Ekonomicznych regularnie wypłacał. W uskutecznieniu więc tego, chcąc należną, dogodną i zręczną podług podpisaney tychże Pensyów Tabelli czynić satisfakcyą, a nie wiedząc gdzie te Osoby teraz znayduią się, ostrzegam przez nieniyisze uwiadomienie Osoby niżey wyrażone, to iest: Maryannę Sosnowską Woiewodzinę Połocką, Buczacką Rotmistrzową Wdowę, Wilhelminę Karolinę Wielucką Porucznikową Wdowę, Wierzbicką Wdowę, Leona Baranowicza, Dorotę Michniewiczową Wdowę, Krystyana Ro . a Majora bywszych Woysk Polskich, Danielę de Ramerową Wdowę, Panny Honoratę i Krystynę Meyzerówny Siostry, Osuchowską Wdowę, Jana Brennera Majora bywszych W. P. Budnicką Wdowę po Geometrze Ekonomicznym, Jana Sarnowskiego, Rusiłowicza, Jana Jurborskiego bywszego Podleśniczego w Ekonomij, Martę Jasińską Wdowę po Kassyerze Ekonomij Grodzieńskiey, Rozalią Dwo zecką Zonę bywszego w Ekonomiach Gubernatora, Annę Swiderską Córkę za łużonego Ekonoma, Cecylią Becu Wdowę po Jakubie Becu, Konsyliarzu Króla Pol: i Dyrektorze Fabryk Grodzieńskich, Jerzego de Ramer Ekonoma, Wdowy niektóre po bywszych przy Ekonomiach Officyantach, iako to: Alexandrę Horodecką, Brygidę Korbutową, Zofią Mazewską, Felicyannę Zadurską, Pelagią Janulewiczową, Jana Majorowskiego, Ulrykę Kindstedtową Wdowę po Dozorcy drog Ekonomij Grodzieńskiey, Agnieszkę Schulten Wdowę, Xawerego Hornowskiego, Joannę Plencową Wdowę, Zofią Montuszową Wdowę po Officerze Pułku Tatarskiego, Dwie Córki Dominika Hiblera Konstancyą i Karolinę, Foka Adjutanta Królewskiego, żonę z 5ciorgiem Dzieci Adama Sulewskiego, Piotra Swiskiego bywszego Kapitana W. P. Karola Rożyckiego bywszego Kapitana Gwar: Konney, Jgnacego Ciskiego Podpułkow: bywszych W. P. Dominika Hiblera Burgrabiego przy Dworze i Zamku Grodzieńskim, Franciszka Borowskiego Burgrabiego Domów Skarbowych na Horodnicy.

W nagrodzenie za odebrane od Ekonomij Wsie i Karczmy przez Tyzenhauza Pod-Skarbiego Nadwornego do Ekonomij Grodzieńskiey.

Jgnacego Jabłonowskiego za odebrane 2. Folwarki, Bogusława Stryieńskiego Pułkownika za 2. Folwarki odebrane na skarb, Maryannę Toloczkową teraz Putkaemrową za odebrany Folwark.

w Ekonomij Brzeskiey.

Sukcessorow niegdy Konsyliarza Kamery Królewskiey Steinhauzera za dwie Wsie odebrane na skarb, Kraiewskiego niegdy Porucznika W. P. za odebrany do Ekonoomij Folwark.

Annuaty, czyli roczney pieniężney opłaty Cerkwiom Parafialnym na ich utrzymanie, a Szpitalom Jałmużny.

w Ekonomij Grodzieńskiey.

Parafialnym Kościołom.

Grodzieńskiemu, Kwasowskiemu, na utrzymanie Xiędza przy Kościele Luterańskim w Grodnie, na Szpital Klasztoru Braci Miłosiernych w Grodnie.

w Ekonomij Brzeskiey.

Kościołom Parafialnym.

Brzeskiemu, Prużańskiemu, Kobryńskiemu, Szpitalowi Kobryńskiemu, Zakonnikom Zakonu Bazyliańskiego, Cerkwi Uniackiey Prużańskiey, za Dziesięcinę, i na Wino Cerkiewne. Ażeby nieodwłócznie każdy szczególnie, uczynili do mnie do Wilna listowną odezwę z przesłaniem potrzebney tey wiadomości, gdzie mieszkaią? lub w iakim Powiecie obieraią swoie mieszkanie? niemniey w iakiey odległości od Miast Powiatowych? i razem przesłali atteftata od Plebana Parafialnego i Obywatela iednego osiadłego, że w granicach Rossyi zostaią, a to końcem uczynienia tych rozrządzeń Kassom Powiatowym, ażeby zręcznie każden przeznaczoną sobie odbierał satisfakcyą. Niemniey ostrzegam, iż któren z Pensionalistow w górze wyrażonych; nie mieszka w Kraiach Rossyi, ten odbierać przeznaczoney swoiey pensyi nie będzie. Datt w Wilnie dnia 24 Januarij / 4 Februarij 1797. R.

Jan Frisel Vice-Gubernator Litewski. (L. S.)

---

z Petersburga d. 24. Stycznia z Gazety Peterzburskiey pod Nrem 4.

D. 15. t. m. Grł Lieutenant *Złotnicki* uwolniony od służby z zostawieniem przy teyże randze. Rozkazano przytym, aby stosownie do ustaw nikt odtąd do abszytu nie podawał się aż do 1. Września. D. 17. zalecono, aby żaden z Generałów bez wyraźnego rozkazu nie oddalał się od swoiey komendy. iak postąpił Grł od Jnfanteryi Xże *Prozorowski*, wdaiąc się w komenderowanie nie swoiey części: za co oddalony od komendy z nakazem, aby wyiechał do swych dóbr, a na iego mieysce *Smoleńska* Dywizya i Jnspekcya oddana Grłowi od Jnfanteryi *Filosofowi*. —— JEGO JMPERATORSKA MOSC oświadczył swoie podziękowanie W. Xięciu *Konstantynowi* Pawłowiczowi za należyte umundurowanie swego Pułku, iakoteż ukontentowanie Grłom Lieutenantom *Berchmanowi* i *Bukshewdenowi* za umundurowanie Grenadyerów. —— D. 18. JEGO JMPERATORSKA MOSC Rozkazał karać surowo za posyłanie skarbowych ludzi Kuryerami w prywatnych interessach, zalecaiąc takowych we wszystkich mieysach brać w areszt, a nadto tak tych, którzy posyłaią, iak tych, do których są posłani karać sztrofami. —— Tegoż dnia Grł Lieutenant *Liwen* naznaczony Woiennym Gubernatorem *Archangelgorodskim*. —— Ustanowiono także rangi w piechocie Sztabs Kapitanów, a w Pułkach konnych Kirysyerskich i Husarskich Sztabs-Rotmistrzów; u Dragunow zaś Sztabs-Kapitanów, którzy się maią znaydować przy Sztabskich rotach i szwadronach, i zostawać będą w rangach Kapitanów Porucznikow lub Sekond-Rotmistrzów. —— D. 20. Rozkazano Grł-Lieutenantom *Lewanidow* i Baronowi *von der Palen*; Grł Majorom *Berchman*, Baronowi *Mejendorff*, *Niepłuiew*, *Tormassow* i *Szeremetow* zdać, komu należy, rządy Gubernii, a samym odiechać iak nayprędzey w mieysca konsystencyi ich korpusów. Tegoż dnia Brygadyer *Mikłaszewski* naznaczony Gubernatorem *Wołyńskim* z nadaniem godności aktualnego Konsyliarza Stanu. D. 21 Kreowani Szefami Pułków: *Pskowskiego* Draguń: Grł Lieutenant *Jelahin*, *Charkowskiego* Kirysyerow Grł Major Baron *Mejendorf*, drugiego *Czuhuiewskiego* Grł-Major *Goricz*, *Moskiewskiego* Grednadyerow Grł od Jnfanteryi *Filosofow*, Mało Rossyiskiego Grenadyerow Grł-Major *Kraśno Milaszewicz*, *Moskiewskiego* Muszkieterow Grł Major *Fensz*, *Troickiego* Muszkieterow Brygadyer *Merlin*. —— Grł Lieutenant Xże *Szachowski* naznaczony Grłem Audytorem przy boku JEGO JMPERATORSKIEY MOSCI. —— Konney Artylleryi Major *Tuczków*, przeniesiony do Pułku *Moskiewskiego* Grenadyerow.

z Wiednia 28. Stycznia.

Gazeta nasza Dworska zawiera w sobie rapport Generała *Alvinzy* pisany z *Avio* 16. t. m. opisuiący szczegóły bitwy zaszłey przy *Rivoli*. Pomimo odniesionych z początku korzyści, woyska iednak nasze do dawnych stanowisk powrócić musiały. Dywizya iazdy nieprzyiacielskiey napadłszy na lewe nasze skrzydło, wielkie w nim spra-

wiła zamieszanie. Srzodek także ustąpić z placu musiał, i niepodobieństwem było zebrać na nowo zostaiące w nieporządku bataliony, zwłaszcza gdy woyska w uciążliwym marszu po śniegu między gorami, skałami i wąwozami, nadzwyczaynie było utrudzone. O stracie naszey Grł *Alvinzi* nie mienamienia, i kończy na tym, że o obrotach i Iosie Kolumny, ktora z *Padwy* wyruszyła (o Kolumnie Gła *Prowera*] żadnych ieszcze niema wiadomości.

z Londynu 20. Stycznia z Gazety Berl: pod Nrem 14.

Na radzie tayney odprawioney w *Dublinie*, doniesiono, że trzy Parafie w Hrabstwie *Londondery* znayduią się w stanie rebellij. —— Woyska, ktore szły ku odnodze *Bantry*, odebrały rozkaz wrócić się nazad na garnizony. —— Bank miasta *Dublina* odebrał z Anglij summę 150 tysięcy gwineow, z ktorych 50,000 należą do dyspozycyi rządu. Zapewniaią, że *Jrlandya* zaciągnie pożyczkę w Anglij 300,000 funtow szterlingow. ——

Wiadomości z wysp są bardzo pomyślne. Kapitan *Barton* Komenderuiący fregatą w ciasninie *Basse-Terre* pisze pod datą 3 Grudnia, że mu się udało oswobodzić wyspę *Anguille*, na ktorą *Victor Hugues* kazał uderzyć dwom okrętom woiennym zwanym *Decius* i *Vaillante*. Kapitan *Barton* opanował te dwa statki, ktore miały 28. armat, i 480 maytkow i żołnierzy. —— Na wyspie *St Vincent* Karaibowie wraz z szefem swoim poddali się w niewolą. Przy odiezdzie Kurvera, 5000 ich znaydowało się w ręku Anglikow. Naywiększa spokoyność panowała na wyspach *St Vincent* i *Grenada*. Kommissarze Francuzcy udali się do *Gwadelupy* dla traktowania względem zamiany wszystkich niewolnikow. Listy z *Philadelphij* donoszą, że w Grudniu były wielkie pożary w *New-York*, *Boston*, *Baltimore*, i *Savannah*: w ostatnim mieście więcey niż dwie trzecie części domow w perzynę obrocone zostały. W *New-Tok* płomień 50. Magazynow Kupieckich pochłonął.

z Paryża 20 Stycznia z Gazety Leydeyskiey Nro: 8.

Oto treść listu Deputowanych Miast handlowych, do Ministra Skarbowego, o ktorym w przeszłym Numerze namieniliśmy. W Paryżu 18. Nivose Roku 5.

Żądałeś Ob Ministrze naszego zdania względem użyteczności banku, i względem sposobow założenia onego we Francyi. Okoliczności, w ktorych podobne ustanowienia czynić chcemy, wpływaią na zasady organizacyi onych. To prowadzi do zastanowienia się, czyli założenie teraz wielkiego banku może bydź pożyteczne. Banku pomyślność zasadza się na kredycie czyli ufności, ktorey trwałość od rożnych przyczyn pochodzi. Moralność dłużnika, stan iego maiątku, roztropność w iego przedsięwzięciach, Prawodawstwo gwarantuiące własności, powinne bydź uważane za zasadę ufności publiczney. Assygnaty i Mandaty, ktore naruszyły prawo własności zwrociły na się oczy wszystkich; stały się dla wielu narzędziem do ogołocenia Kredytorow &c.

Na iakich więc zasadach można ugruntować pewność hipoteki banku? Naroc odrzuca wszelkie wyobrażenie papierowych pieniędzy, ktorych cyrkulacya będąc dziś wolna, może bydź iutro przymuszona, i tak znowu pochłonąć maiątki. Długie nieszczęścia przywodzą ludzi do nieufności, a czasem i do niesprawiedliwości: lecz doświadczenie szczęśliwości, może tylko zniszczyć wrażenie złego „ (*Reszta potym*)

z Paryża d. 20 Stycznia z Gazety Hamburskiey.

W Redaktorze następuiące urzędowe donieśienie znayduiemy: „ Rozsiano wieść, iakoby Angielska Fregata o 38. armatach, okręt *le Suffren* o 74. armatach zabrała; co się iednak z prawdą nie zgadza, gdyż nie było okrętu tego nazwiska, i nieprzyiaciel żadnego nam liniowego okrętu nie zabrał, lecz wziął mały transportowy statek o 200 beczkach, ktory się w czasie mgły od Flotty oddalił, i od Fregaty Angielskiey zachwycony został „ —— w *Dijon* miano wybrać za członków do ciała prawodawczego Grła *Buonaparte*, i Ob. *Chauvelin* bywszego Posła w *Anglii*. —— Pisma urzędowe donoszące o poddaniu się twierdzy *Kehl*, zapewniaią, że wzięcie iey kosztowało Cesarza 15.000. woyska i 15. milionow. —— Baron de *Stael*, ktorego żona kupiła sobie w bliskości *Paryża* dobra za 80.000. liwrow, w tych dniach iest tu spodziewany i ma żyć prywatnie. —— Zapewniaią, że pokoy z *Portugalią* iest iuż ułożony. —— Oyciec bywszego Prezydenta *Paryża Pethion*, zaniosł prożbę o wsparcie do Ciała Prawodawczego, ktora po roztrząśnienie do Deputacyi odesłaną została.

z Paryża d. 24. Stycznia z Gazety Berlińskiey pod Nrem 15.

Mieliśmy wiadomość z *Filadelfii*, że Xże de *Chartres* wypłynąwszy z *Hamburga*, stanął tam w przeciągu dni 27. pierwszy to iest przykład, aby w tak krotkim czasie z Europy do Ameryki podroż odprawiono. Statek Amerykański przybywszy do Francyi, doniosł, że P. *Jefferson* przyiaciel Francuzow obrany został Prezydentem na mieyscu *Waszinktona*. —— *Grizon* ieden z mordercow P. *Delaunay* Gubernatora *Bastylij*, i ktory uciął głowę Pani de *Lamballe* w dniu 2. Września, skazany został na śmierć w Mieście *Troyes*, iako herszt rabusiow w Departamencie *de l'Aube*. *Emery*, rodem z *Lugdunu*, wspolnik iego, rownież na śmierć osądzony.

z Madrytu 20. Grudnia. z Gazety Berlińskiey Nro: 14.

Doktor *Salva*, wynalazł elektryczny telegraf, bardzo użyteczny, i opisanie iego

(2)

ddał Akademij umieiętności i kunsztow. Że d' *Alcudia* przywołał wynalazcę do *Madrytu* i prezentował go u dworu, gdzie a doświadczenie iego z wielkim ukontentowaniem patrzano. Infant D. *Antonio* zarudnia się z Doktorem *Salva* wy doskonaleniem tego wynalazku, i kazał robić ogromny elektryczny telegraf mogący bydź skutecznie użyty do wielkiey odległości.

Don *Azanza* przeznaczony na Vice-Krola do *Mexyku*, stanął w *Kadix* d. 16. Listopada, gdzie z iednym liniowym okrętem i iedną fregatą w krotce do *Vera-Crux* popłynie.

z Genuy d. 9. Stycznia z Gazety Berlińskiey Nro 15.

W tych dniach 2,500 ludzi z Legij *Lombardskiey Cyſpadańſkiey* do *Luki* przyszło. *W Liworno* oprocz 1,500 Francuzow, znayduie się ieszcze 1,000 ludzi z woyska W. Xcia *Toskanij*. Z miasta tego donoszą, że Fregata Angielska la *Sardine* do *Porto Ferrajo* przypłynęła, uszkodzona bardzo po bitwie stoczoney z Fregatą Francuzką, pod czas ktorey wielu na niey ludzi zabitych i ranionych zostało. —— Francuzi założyli w *St. Pierre d' Arena* skład znaczny ammunicyi woienney, ktorą częściami do woyska przesyłaią. Maią tam więcey 10,000 bomb, 700 beczek prochu i wielką kul liczbę.

z Inſpruck 18. Stycznia z Gazety Berlińſkiey pod Nrem 15.

Woyſko Ceſarſkie podzielone ieſt na 3. Korpuſy. *Centrum* przeſzło przez *Montebaldo*: prawe ſkrzydło pod Grlem *Laudon* zagraża Miaſtu *Breſcia*: Lewe pod Grlem *Provera* udało ſię z *Padwy* ku *Legnago*. Korpus śrzodkowy wynoſi 35,000. ludzi, ktorym Grl *Alvinzi* oſobiście kommenderuie: znayduie ſię w tym korpuſie kilka tyſięcy ſtrzelcow Tyrolſkich.

z Werony 16. Stycznia z teyże Gazety.

W nocy d. 11. t. m. Auſtryacy w liczbie 3000. uderzyli na poſterunki Francuzow między *St. Michel* i *St. Martin*, w bliſkości naſzego Miaſta. Republikanie tu ſtoiący, pośpieſzyli zaraz ſwoim na pomoc, przez co korpus ich mocny zoſtał do 9000. Pomimo przewyżſzaiące ſiły Francuzow, Auſtryacy wytrzymali ogień aż do godziny 11. zrana: wtenczas ſię cofneli na pobliżſze gory. Francuzi nieśmieli ich ścigać. Ta akcya, ktora tylko była fałſzywym attakiem, koſztowała Francuzow 120. w zabitych, 411. ranionych, ktorych tu przyprowadzono, i koło 600. niewolnika, procz 4. ſztuk armat. Auſtryakow ſtrata wynoſi 300. ludzi, ktorzy ſię w niewolą doſtali, i zaprowadzeni zoſtali do *Villa-Franca*. Po tey bitwie Republikanie wrocili ſię do *Werony*, a Ceſarſcy zoſtali na okolicznych gorach. D. 12. Grl *Alvinzi* z Woyſkiem od *Montebaldo* poſunąwſzy ſię, odparł poſterunki Francuzow, zabrał im przeſzło 1000. niewolnika i kilka armat, i do *Rivoli* ſię zbliżył. Republikanie w koło prawie otoczeni, posłali po poſiłki; W nocy d. 13. wſzyſtkie Woyſka tu będące wyruſzyły. Generał *Buonaparte* ſam z *Bolonii* przybył, i złączywſzy ſię z Generałem *Maſsena* w 7. do 8000. ludzi, pośpieſzył na pomoc Generałowi *Joubert* znayduiącemu ſię w niebezpieczeńſtwie przy *Rivoli*. D. 14. bitwa nayſtraſznieyſza ſię rozpoczęła, i trwała przez dzień prawie cały, przy końcu iey *Buonaparte* ſtanąwſzy na czele kilku batalionow, z bagnetem w ręku, wpadł na Auſtryakow, zpędził z placu bitwy, i do cofnienia ſię do *Montebaldo* przymuſił. Mowią, że ſam *Buonaparte* był w tey bitwie raniony, gdzie odzyſkał kilka ſtanowiſk, ktore Auſtryacy byli opanowali. —— Grl *Prowera* oſobną kommenderuiący kolumną, zbliżył ſię d. 12. do *Legnago* z Korpuſem 15,000. Woyſka, i odnioſłſzy w dwuch małych akcyach niewielkie nad Francuzami korzyści, zoſtawił Grla *Hohenzolern* przy *Legnago*, rzucił pontony na *Adydze* wyżey tego Miaſta przy *Angiari* i przebył rzekę. Odesłał potym pontony do *Padwy*, dla pokazania ſwemu Woyſku, że trzeba było zginąć albo uwolnić *Mantuę*. Niewiemy ieſzcze, co za ſkutek naſtąpił z przedſięwzięcia tak śmiałego. Jedni twierdzą, że Grl *Provera* pobił Francuzow i złączył ſię z garnizonem *Mantui*. Drudzy mowią, że to złączenie ſię nienaſtąpiło, ponieważ *Buonaparte* po odnieſionym zwycięſtwie pod *Rivoli*, zaraz przeciw kolumnie Generała *Provery* pośpieſzył. Wczoray i dziś bardzo wielki huk armat z ſtrony *Mantui* słyſzeliśmy.

D O N I E S I E N I E.

Uwiadamia się Publiczność, iż z przeznaczenia Dekretu Kommiſsy Sądowniczey Jego Krolewskiey Mći Pruskiey w Roku 1796. Xbra 10 Dnia zapadłego oznaczony iest konkurs Maiątku Zydow Leyby Wolfowicza, i Hirszy Gdalowicza Kupcow i Obywatelow Miasta Kalwaryi, za ktorym Sąd Exdywizorski ziachawszy się do Miasta Kalwaryi na Terminie oznaczonym dnia 25. Mca Aprila Roku teraz idącego 1797. tychże Zydow Maiątek wszelki przez Licytacyą Sprzedać obowiązany będzie, i między Kredytorow podział uczyni, ostrzegaiąc iż na tym terminie iako ultimarnym ktorzyby niestawali, i dowodow pretensyi swoich niezłożyli i nielegitimowali, tym samym one utracać będą. Takową Publikatę mocą zlecenia Sądu Exdywizorskiego iako utrzymuiący Kancelaryą podpisuię.

(L.S.) *Jozef Szaniawski Rgtt w Sądzie Exdywizor: i Grodz: Pttu Kowich:*

Nro. 39.

DODATEK
DO
KURYERA LITEWSKIEGO

Z GRODNA DNIA 13. LUTEGO R. 1797. W PONIEDZIAŁEK.

z Roveredo 18. *Stycznia z Gazety Berlińſkiey pod Nrem* 15.

O zaſzłych temi dniami operacyach woiennych, odebraliśmy naſtępuiące ſzczeguły. D. 12. Korpus Ceſarſkich zſzedlſzy z gór przy *Montebaldo*, attakował 6,000. Francuzów ſtoiących tamże obozem. Strzelanie z armat bardzo mocne 10. godzin trwało, i dopiero za zbliżaiącą ſię nocą ſkończyło ſię. Republikanie widząc drugą kolumnę Auſtryaków idącą z *Brentonico* do *Montebaldo*, dobrowolnie ſtanowiſko ſwe w nocy opuscili, iako też i drugie w *Corona*, i złączyli ſię z Woyſkiem ſtoiącym w dolinie *Caprino* i *Rivoli*. Ceſarſcy d. 13. znowu na nich uderzyli, 3. godziny trwał ogień nayżywſzy, noc znowu bitwę przerwała. Poſtanowili na zaiutrz we wſzyſtkich punktach attakować Francuzów; lecz ci ich uprzedzili, i o godzinie 4. z rana wpadli na forpoczty, które wſzędzie odparli. Auſtryacy doſtawſzy poſiłków, odpędzili znowu nieprzyiaciela i poſunęli ſię aż do wzgórzow kaplicy *St. Marka* powyżey *Rivoli*, z tego mieyſca zaczęli mocno ſtrzelać z armat do bateryów Francuſkich, i złączyli ſię z iazdą kolumny poſtępuiącey przez dolinę *Adygi*, która także ſtraſzny na Republikanów dawała ogień. Ci iednak wzmocniwſzy ſię attakowali ſrzodek Ceſarſkich osłabiony przez poniesione ſtraty w poprzedzaiących uporczywych bitwach, i poſzli naprzod pokonawſzy ſtraż naſzą przednią przy *Rivoli*. W tymże czaſie z ſtrony ieziora od *Salo* przybyło na ſtatkach 7000. Francuzów, a marſz ſwóy potym obróciwſzy ku *Torri*, uderzyli z boku na prawe naſzych ſkrzydło. To zatrwożone, nie myslało tylko o cofnieniu ſię. Jnne także kolumny do pierwſzych ſtanowiſk powróciły. —— Strata z obuſtron poniesiona, nie może bydź ieſzcze obrachowaną, znaczna iednak bydź muſi. —— Bataliony Ceſarſkie *Preiſsa*, *Brechainvilla* i *Erbacha*, będąc nieuſtannie w ogniu i z naywiękſzym męſtwem potykaiąc ſię, bardzo wiele ucierpiały. W cofaniu ſię z góry *della Corona* ku *Brentino*, mocno także Francuzi ſzkodzili naſzym rzucaiąc na dół kamienie. Trzy kompanie ſtrzelców *Mahoniego* tyle ucierpiały, że Maior *Planck* nakoniec do poddania ſię z niemi w niewolą był przymuſzony. Kolumna prawego ſkrzydła, przy ieziorze *Garda* pod komendą Pułkownika *Luſignon* zoſtaiąca, była także napaſtowana w ſwoiey retyradzie oſobliwie i Regiment *Klebeck* a miał trudność w przedarciu ſię, potrafił iednak przyiść do *Garda*, z kąd udał ſię w góry. Grl *Liptay* po otworzeniu ſię dawney rany był w naywiękſzym niebezpieczeńſtwie, i muſiano tranſportować go do *Roveredo*. Kompanie ſtrzelcow *Tyrolſkich*, które ſię znaydowały w pomienionych bitwach, niemało także ucierpiały.

D. 20. *Stycznia*. Armia naſza ſtanela w dawnieyſzych ſwych pozycyach. Główną kwaterę tu przenieſiono O korpuſach innych żadney ieſzcze wiadomości niemamy.

z Medyolanu d. 16. *Stycznia z Gazety Lipskiey Nro:* 23.

Grl *Buonaparte* w liście d. 12. pisanym z *Werony* wyraża: że się Austryacy do tego Miasta zbliżyli, lecz zastał tam Grla *Maſſena* czyniącego potrzebne przygotowania do ich odparcia, które się dobrze udało. Wzięliśmy 600 niewolnika i 3 armaty. —— Grl *Murat* doniosł z *Torri* d. 14. o pułnocy Komendantowi w *Defenzano*, że pobiwszy nieprzyiaciela przy *Rivoli*, 2,500 niewolnika zabraliśmy. —— Grl zaś *Berthier* pisze do Gla *Kilmaine* d. 15. w wieczor z *Roverbello*, co następuie: „ Wczoray pobiliśmy Cesarskich przy *Rivoli*, 2,500 niewolnika, 4. sztandary, i 6. armat iest naszą zdobyczą. Grl *Angereau* odniosł takoż zwycięstwo przy *Porto Legnago* nad kolumną Austryakow, która pod zasłoną Artylleryi *Adygę* przebyła, i zabrał 2,540 ludzi, i 8. Armat i 13. wozów amunicyinych. Dziś dywizye *Jouberta i Maſſeny* ścigały nieprzyiaciela za *Rivoli*, wzięły około 6,000 ludzi w niewolę i 7. armat zabrały. Korpus ieden nieprzyiacielski do 5,000 ludzi wynoszący, ściganym będąc od Grla *Angiereau*, schronił się aż pod Armaty *Mantuy*. Ruszamy wnet dla opasania go. —— Gdy Grl *Rusca* z woyskiem Republikanów pomaszerował przeciw Anglikom, zaraz brzegi *Toskanij* opuścili, słychać, że mieli rozkaz od swego rządu opuścić *Porto-Ferrajo* i wyspę *Elbę* i popłynąć do *Gibraltaru*.

z Wiednia d. 21 *Stycznia z Gazety Berlinskiey Nro:* 15.

General *Buonaparte* żądał imieniem Rzpltey Francuzkiey 2 milionow od Dworu Toskańskiego, to iest iednego miliona dla nadgrodzenia kosztow poniesionych przez Rzpltą w obronie portu *Liworno*; a drugiego miliona sposobem pożyczki, przyrzeka-

iąc rzetelne wypłacenie kapitału i procentu. Mniemaią powszechnie, że W. Xże będzie musiał przychylić się do tego żądania.

z Westfalij d 14. Stycznia z Zurnalu Frankfortskiego Nro 24.

Minister Pruski P. *Dohm* wydał d. 4. Stycznia do różnych Stanow List zwołuiący że na powtorny kongress do *Hildesheim* na dzień 20. Lutego. Wyraża w tym liście „ że Krol Jmć Pruski stały iest w przedsięwzięciu zapewnienia wszystkim stanom połączonym zupełney neutralności aż do końca woyny, ale pod warunkiem wyraźnym, że kroki potrzebne uczynione będą dla opatrzenia w żywność woysk iego. W przypadku zaś, którego się niespodziewa, gdyby większość stanow nie okazała gorliwości i pospiechu potrzebnego, w tey mierze Krol Jmć widziałby się bydź przymuszonym ściągnąć nazad swe woyska i ogłosić za nieważną tę konwencyą, którą z Rzplitą Francuzką zawarł. —„— Oboiętność, którą od nieiakiego czasu wiele stanow okazało względem dostarczenia żywności, iest powodem Krolowi Jmci do upoważnienia swego Ministra aby oświadczył wyraźnie, że nie trzeba bardzo uwodzić się nadzieią powszechnego pokoju który iest ieszcze bardzo niepewny i daleki, lecz, że wypada raczey polegać na sentymentach patryotycznych i nieintereſſowanych Krola Jmci.

Od wyższego Renu d. 20 Stycznia z Gazety Berlińskiey pod Nrem 13.

Korpus Woyska, który pierwiey stał pod *Kehl*, został iuż rozlokowany, iedna część artylleryi ciężkiey przeprowadzona iest w okolice *Laufen*, *Heilbron* i *Sinzheim*, druga, która była wzięta z *Manheimu* i *Moguncyi* poszła w górę *Renu* i będzie użyta do oblężenia szańcu Mostowego przy *Huningen*. Prowadzono także d. 15. przez *Offenburg* park artylleryi od 16. Armat 18 funtowych, maiących toż samo przeznaczenie. Z przyczyny zatrudnień Gła *Colowrath*, Pułkownik *Rouvroi*, który iuż ozdrowiał z ran swoich, otrzymał Komendę nad Artylleryą oblężenia. Grł *de la Tour* zostanie przy Komendzie pod *Kehl*, i założył główną Kwaterę w *Offenburg*, gdzie się także znayduie Grł de *Destaader*. Główna Kwatera Arcy-Xcia *Karola*, od dnia wczorayszego iest w *Manheimie*, Komiſſoriat woienny i żywności, iako też inne departamenta woyskowe zostaną w *Heidelbergu*. —„— Dowiaduiemy się z *Fryburga*, że Austryacy popsuli most płynący rzucony niedawno przez Francuzow na Renie przy *Huningen*.

Działo się w Ratuszu Głównym Miasta Warszawy Dnia Czwartego Miesiąca Lutego Roku Pańskiego Tysiącznego Siedmsetnego Dziewięćdziesiątego Siódmego.

Przed Urzędem Królewsko Pruskim przy Archiwum Generalnym postanowionym i Aktami Miasta Warszawy, stanąwszy Osobiście Urodzony Franciszek de *Fribes* następuiące uczynił oświadczenie —„— Z powodow w oświadczeniu przezemnie w Warszawie dawniey uczynionym, wyrażonych, oddawszy cały moy Maiątek na satysfakcyą wierzycieli, który, gdy Magistrat Wileński pod swe zarządzenie i zabespieczenie odebrał, sądziłem iż takowym wedle Prawa, przed rozpoznaniem pretensyi wierzycielskich, nikt szafować nieiest mocen, lecz odebrawszy od umocowanego przeze mnie do popierania Sprawy konkursowey Plenipotenta wiadomość, iż Czerwonych Złotych Dziewięćdziesiąt dziewięć Zonie mey separowaney, z Maiątku Wierzycielskiego nieprzyzwoicie zapłacić rozkazano (co Manifestem w Aktach Ziemskich Wileńskich pod Dniem siódmym Stycznia Roku bieżącego przez tegoż Plenipotenta zaskarżonym zostało) dostrzegaiąc oraz: Iż zamachy na roztrwonienie Maiątku wierzycielskiego, przez różne niezgodnie z Prawem i sprawiedliwością wydane Rezolucye są przygotowane, winienem nayprzod nayuroczyściey ostrzedz wierzycieli kraiowych, iż ieżeli iakową szkodę w odzyskaniu swey należytości, przez niedopilnowanie się i opieszłość poniosą, tę sobie samym przypiszą. W Imieniu zaś Zagranicznych wierzycieli (którzy dla znaczney odległości mieysca swych Plenipotentow nadesłać do tąd niemogli) nnieyszą uczynić pilność, aby żaden krok uszczuplaiący ich maiątek, na szkodę onychże dopełnionym niezostał, wszelkie czynności zaszłe krzywdzące onychże zaskarżaiąc, i za nieważne deklaruiąc odzyskanie nie mniey i powrócenie wszelkich szkód od kogo i przez kogo wypadać będzie, waruiąc, takowe oświadczenie Urzędowne własną Ręką w Aktach Urzędu podpisuię. Franciszek Fribes.

Zgodno z Protokułem.

Mędrzecki.

DONIESIENIE.

Przybył do Grodna JP. *Johann Ludwik Hurter* Tancmistrz. Jeżeliby zatym potrzebował kto Metra do Tańcow, niech się uda do Kollegium Po-Jezuickiego do Jmć Pana Giboudaux Metra Języka Francuzkiego, u którego ma stancyą.